

ב-19

ומדייקת הגמרא: דווקא את הראוי לו אין, אבל את שאינו ראוי לו לא מקדש!

לחמו של מזבח, ואם כן, במה שונה הקומץ שלא קדש בכלי שדינו לירד?!?

ומקשינן: למעוטי מאי? מהו הדבר שאינו ראוי למזבח שאותו בא התנא למעט, אפילו לדעת רבן גמליאל הסובר שהמזבח מקדש גם דם ונסכים!?

ומתריצין: הנך אימורי קדשים קלים לא מיהסרו מעשה בגופיהו להכשירם לעלות למזבח, אלא פסולם בא מחמת דבר אחר דהיינו העדר זריקת הדם, ומשום כך אם עלו לא ירדו, ומה שאין כן הני הקומץ שלא קדש בכלי מיהסרו מעשה בגופיהו להכשירו למזבח שהרי הוא עצמו עדיין לא נקדש בכלי, ולכן אף אם עלה – ירד.⁽¹¹⁾

ומתריצין: אמר רב פפא, למעוטי קמציין שלא קידשו בכלי שרת לאחר קמיצתם,⁽⁹⁾ שאין הם ראויים למזבח, כיון שלא הובררו בקידוש כלי להיות חלק גבוה.⁽¹⁰⁾

שנינו במשנה: רבי יהושע אומר, כל הראוי לאישים אם עלה לא ירד, ורבן גמליאל אומר, כל הראוי למזבח אם עלה לא ירד.

מתקיף לה רבינא: מאי שנא קומץ שלא קדשוהו בכלי שרת לאחר קמיצתו מדעולא, דאמר עולא: אימורי קדשים קליין שדינם שאין בהם מעילה עד שיורק הדם, כי עדיין לא הובררו למזבח ואינם קרויים קדשי ה', וזריקת דמם היא הקובעתם לחלק גבוה, אע"פ כן באופן שהעלן על המזבח לפני זריקת דמן, לא ירדו מעל המזבח כי נעשו

ומקשינן על דעת רבן גמליאל: ורבן גמליאל נמי, כיצד מרבה את הדם והנסכים? הכתיב "היא העולה על מזוקה", ומשמע בזה דבר הראוי לאישים בלבד!?

9. ולדעת רבי שמעון במנחות [כו א] הסובר שאין הקומץ טעון קידוש כלי, כתבו התוס', שמצינו דבר שאין ראוי למזבח בלבונה קודם קמיצת הסולת, שהרי אינה ניתרת אלא בקמיצת הסולת ומשום כך נחשבת אינה ראויה למזבח, ועיין במה שנכתוב בזה בסמוך.

בעת השחיטה, ואע"פ שמחוסר הוא עוד קידוש כלי בשעת קבלה, מכל מקום, די בקידוש אחד לענין שיחשב ראוי למזבח. אמנם, לשון רש"י במשנה הוא, "למעוטי קמצים שלא קדשו בכלי, שלא הובררו לחלק גבוה וכו' ובקמיצה בלא מתן כלי אין זה מבורר למזבח". ולכאורה נראה בזה שכל זמן שלא נגמרה עבודת הקמיצה בקידוש כלי, אין הוא מבורר לגבוה.

10. הקשה המקדש דוד, במה שונה קומץ שלא קדש בכלי מדם שנתקבל בכלי חול, שדינו מבוואר בגמרא לקמן [קח א] שאם קבל את הדם בכלי חול והעלהו על המזבח לא ירד אע"פ שלא נתקדש הדם בכלי!?! ותירץ, שכל הטעם בזה שהקומץ אינו חשוב "ראוי למזבח" הוא משום שלא נתקדש לאחר שנקמץ והוברר חלק גבוה שלו, ומשום כך חלוק הוא מדם שהסכין מקדשו בעת השחיטה ונתקדש חלקו שהוברר לגבוה

11. לעיל הובאו דברי התוס' שהעמיד את מיעוט המשנה לדעת רבי שמעון, בלבונה קודם קמיצת הסולת. והקשה הרעק"א, הרי אין הלבונה מחוסרת מעשה בגופה, ואם כן יש לה להיות כאימורים שהעלן קודם זריקת הדם!?! וכתב טהרת הקודש, שדווקא אימורים